

Försvarsdepartementet, Regeringskansliet
fo.remissvar@regeringskansliet.se

Begäran om yttrande över samlade förmågor för ökad cybersäkerhet, Fö2025/01133, Svar senast 2025-10-01

Er beteckning: Fö2025/01133

Sammanfattning

Länsstyrelsen Östergötland delar utredningens bedömning i stort och tillstyrker förslagen med tillägg enligt nedan.

Avsnitt 3.3.1 FRA ska ha det övergripande ansvaret för samhällets informations- och cybersäkerhet

För att åtgärda överlappande uppgifter anser utredningen att det är ändamålsenligt att samla ansvaret för informations- och cybersäkerhetsfrågorna hos en myndighet. Länsstyrelsen delar denna bedömning och poängterar att det är avgörande att samverkan och samordning mellan MSB och FRA fungerar väl vid verksamhetsöverföringen.

Länsstyrelsen vill särskilt uppmärksamma riskerna för kompetens- och kontinuitetsförlust vid verksamhetsöverföringen. Det finns vidare även utmaningar kopplade till kultur- och uppdragskrockar vid verksamhetsöverföringen. MSB:s tradition av öppenhet och civil samverkan ska ersättas med FRA:s traditionellt mer slutna arbetssätt.

Länsstyrelsen anser att det är viktigt att det är öppenhet och tillgänglighet som präglar arbetet med informations- och cybersäkerhet. Detta för att informationssäkerhetsarbete kräver en bred tillämpning, god tillgänglighet och förståelse för verksamheten som den ingår i och ska skydda.

Länsstyrelsen menar att denna breda tillämpning kan försvåras om öppenhet och tillgänglighet inte genomsyrar uppdraget.

Utredningen redovisar att MSB förvaltar och tillhandahåller väl inarbetade metodstöd och analysverktyg. MSB har även etablerat nätverk och samverkansformer med kommuner, regioner och andra aktörer.

Länsstyrelsen vill understryka att det vid överföringen av uppgifter från MSB till FRA är viktigt att dessa metodstöd, analysverktyg, nätverk och samverkansformer tas över av FRA utan att ett gap uppstår. För Länsstyrelsens interna informations- och cybersäkerhetsarbete är det viktigt att de metodstöd och analysverktyg som tagits fram av MSB förvaltas och vidareutvecklas för att vara det stöd som de är avsedda att vara.

I utredningen framgår att ansvaret för omvärldsanalys och stödjande insatser på informations- och cybersäkerhetsområdet samlas hos FRA.

Länsstyrelsen anser att genom att samla omvärldsbevakningen inom informations- och cybersäkerhetsområdet hos FRA kan Länsstyrelsen därigenom få bättre underlag till lägesbilder och mer detaljerade hot- och riskbedömningar. FRA behöver i det syftet skapa strukturer och arbetssätt för informationsdelning på ett tillgängligt sätt. Detta är för Länsstyrelsens vidkommande viktigt både i vardagsarbetet och i händelse av kris/höjd beredskap.

3.3.4 FRA ska ansvara för tillsynssamordning

Länsstyrelsen delar bedömningen att FRA ska ges ansvar för att leda ett samarbetsforum för tillsynsmyndigheterna.

Utredningen beskriver att nuvarande samarbetsforum för tillsynsmyndigheterna upplevs som givande och att tillsynen inom området harmoniserats.

Länsstyrelsen vill uppmärksamma behovet av att säkerställa kompetens och erfarenhet av såväl tillsyns- som samordningsuppdrag hos FRA. Detta för att tillsynssamordningen fortsatt ska ha den goda effekt den hittills haft och att det finns tillit till FRA från tillsynsmyndigheterna.

3.3.5 FRA ska ta emot incidentrapporter enligt fler regelverk

Utredningen föreslår att FRA ska ta emot IT-incidentrapporter enligt beredskapsförordningen och därtill ansvara för att stödja samhället i att hantera IT-incidenter.

Utredningen beskriver vidare statliga myndigheters utmaningar med incidentrapportering utifrån olika regelverk. Länsstyrelsen välkomnar en analys över hur de överlappande systemen ska hanteras framöver.

Länsstyrelsen poängterar att det i ett krishanteringsläge är viktigt att värdefull tid inte behöver läggas på att reda ut oklarheter kring rapporteringsvägar och vart aktörer ska vända sig i behov av stöd. Ett tydligt utpekat ansvar för incidentrapporteringen minimerar risken för dubbla ledningsfunktioner och samordningsproblematik.

5.3.1 Förslagen uppfyller syftena med uppdraget men skapar nya utmaningar

Utredningen konstaterar att uppgifterna inom informations- och cybersäkerhet fortsatt kommer att vara delade mellan ett flertal myndigheter och departement. Länsstyrelsen anser att det därför är angeläget att ensa begreppen, så det inte råder tveksamheter om vad som avses.

I utredningen finns ingen tydlig definition av begreppen informationssäkerhet och cybersäkerhet. En tydlig definition av begreppen är viktig att göra för att öka förståelsen av vad som avses när det handlar om säkerhetsåtgärder, utbildningsbehov eller andra insatser. Särskilt viktigt med tydliga begreppsdefinitioner blir det i exempelvis styrande dokument där dessa begrepp ska användas konsekvent och skapa styrning.

Utredningen pekar på en särskild utmaning i och med att FRA inte är en beredskapsmyndighet och att MSB fortsatt kommer att vara huvudman för arbetet med krisberedskap och det civila försvaret. Länsstyrelsen vill avslutningsvis poängtera, att i ett läge där cyberhoten och IT-incidenterna tenderar att öka, är det centralt att samverkan mellan MSB och FRA är fungerande.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av försvarsdirektör Jenny Knuthammar med informationssäkerhetssamordnare Caroline Amundsson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också biträdande försvarsdirektör Andreas Lundberg, säkerhetsskyddschef Björn Norgren och länsjurist Daniel Göransson medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.